

**Міністерство освіти і науки України
Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Ректор Таврійського національного
університету імені В.І. Вернадського

Валерій БОРТНЯК

2022 року

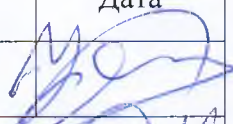
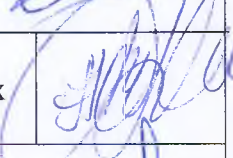
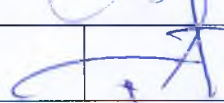
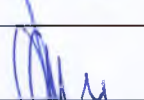
ІНСТРУКЦІЯ

**Про проведення вступного інструктажу
з питань цивільного захисту та дій у надзвичайних ситуаціях
у Таврійському національному університеті
імені В.І. Вернадського**

(обов'язкова для виконання
усіма працівниками та здобувачами освіти Університету)

м. Київ – 2022 р.

УЗГОДЖЕННЯ:

	Підпис	Ім'я та прізвище	Посада	Дата
Розробник		Костянтин ЛЕГАЧЕВ	Інженер з питань цивільної оборони	
Погоджено		Володимир НОЖЕНКО	Проректор з навчальної роботи – голова комісії з питань надзвичайних ситуацій	
Погоджено		Олег БОЙЧЕНКО	Помічник ректора	
Погоджено		Вадим РИКОВ	Начальник юридичного відділу	

1. Загальні положення

1.1. Ця Інструкція розроблена відповідно до положень «Кодексу цивільного захисту України» і діє в структурних підрозділах Університету.

1.2. Вступний інструктаж з питань цивільного захисту та дій у надзвичайних ситуаціях проводиться з усіма працівниками, які щойно прийняті на роботу (постійну або тимчасову), а також з особами, які прибули в навчальний заклад у відрядження, на роботу, навчання, виробничу практику і мають брати безпосередню участь у навчальному та виробничому процесах.

1.3. Вступний інструктаж з питань цивільного захисту та дій у надзвичайних ситуаціях спрямований на ознайомлення працівників та здобувачів освіти з:

- організацією оповіщення населення про загрозу або виникнення надзвичайної ситуації;

- організацією оповіщення працівників та здобувачів освіти в Університеті про загрозу або виникнення надзвичайної ситуації;

- порядком дій працівників та здобувачів освіти Університету при загрозі або виникненні надзвичайної ситуації;

- порядком укриття працівників та здобувачів освіти Університету у разі загрози або виникненні надзвичайної ситуації;

- порядком дій при на данні долікарської допомоги потерпілим.

1.4. Результати вступного інструктажу реєструються у «Журналі Вступного інструктажу з питань цивільного захисту та дій у надзвичайних ситуаціях» під особистий підпис особи, яка пройшла інструктаж. Результат інструктажу також відображається у заяві особи, яка влаштовується на роботу.

1.5. Вступний інструктаж зі студентами першого курсу проводять куратори навчальних груп. Результати інструктажу реєструються у «Журналі Вступного інструктажу з питань цивільного захисту та дій у надзвичайних ситуаціях».

2. Терміни та визначення

2.1. Цивільний захист — комплекс заходів, які реалізуються на території України в мирний час та в особливий період і спрямовані на захист населення, територій, навколишнього природного середовища, майна, матеріальних і культурних цінностей від надзвичайних ситуацій та подій, ліквідацію їх наслідків, надання допомоги постраждалим, здійснення державного нагляду (контролю) у сфері пожежної та техногенної безпеки.

2.2. Надзвичайна ситуація — обстановка на окремій території чи суб'єкті господарювання на ній або водному об'єкті, яка характеризується порушенням нормальних умов життєдіяльності населення, спричинена катастрофою, аварією, пожежею, стихійним лихом, епідемією, епізоотією, епіфітотією, застосуванням засобів ураження або іншою небезпечною подією, що призвела (може призвести) до виникнення загрози життю або здоров'ю населення, великої кількості загиблих і постраждалих, завдання значних матеріальних збитків, а також до неможливості проживання населення на такій території чи об'єкті, провадження на ній господарської діяльності.

2.3. Система оповіщення — це комплекс організаційно-технічних заходів, апаратури і технічних засобів оповіщення, апаратури, засобів та каналів зв'язку, призначених для своєчасного доведення сигналів та інформації про виникнення надзвичайних ситуацій до центральних і місцевих органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій та населення.

2.4. Евакуація — організоване виведення чи вивезення із зони надзвичайної ситуації або зони можливого ураження населення, якщо виникає загроза його життю або здоров'ю, а також матеріальних і культурних цінностей, якщо виникає загроза їх пошкодження або знищення.

2.5. Домедична допомога — невідкладні дії та організаційні заходи, спрямовані на врятування та збереження життя людини у невідкладному стані та мінімізацію наслідків впливу такого стану на її здоров'я, що здійснюються на місці події особами, які не мають медичної освіти, але за своїми службовими обов'язками повинні володіти основними практичними навичками з рятування та збереження життя людини, яка перебуває у невідкладному стані, та відповідно до закону зобов'язані здійснювати такі дії та заходи.

2.6. Укриття населення в захисних спорудах — це комплекс заходів із завчасного будівництва захисних споруд, а також пристосування наявних приміщень, які відповідають певним вимогам та підтримуються у готовності до їх використання.

Найпростіші укриття — це фортифікаційна споруда, цокольне або підвальне приміщення, інша споруда підземного простору, в якій можливе тимчасове перебування людей з метою зниження комбінованого ураження від небезпечних чинників, а також від дії засобів ураження в особливий період.

Для укриття працівників та здобувачів освіти в Університеті передбачено використовувати :

— найпростіше укриття по вул. Д. Маккейна, 33 – для навчального корпусу Університету, лабораторного корпусу та гуртожитку по вул. Глазунова, 2/4;

— укриття по вул. Попова, 15 та вул. Попова, 17 – для гуртожитка по вул. Попова, 9;

— укриття по вул. Кирилівська, 129 – для навчального корпусу по вул. Кирилівська, 164;

— укриття по вул. Галицька, 6 – для гуртожитка по вул. Галицька, 8.

Конституцією України визнано, що найвищою соціальною цінністю є людина, її життя і здоров'я, недоторканість і безпека. Кожен громадянин України має конституційне право на безпечне для життя і здоров'я довкілля. Дані конституційні права і свободи людини та суспільства в цілому є об'єктами національної безпеки держави.

3. Права та обов'язки громадян України у сфері цивільного захисту

3.1. Згідно зі статтею 21 «Кодексу цивільного захисту України» громадяни України мають право на:

— отримання інформації про надзвичайні ситуації або небезпечні події, що виникли або можуть виникнути, у тому числі і в доступній для осіб з вадами зору та слуху, формі;

— забезпечення засобами колективного та індивідуального захисту та їх використання;

— звернення до органів державної влади та органів місцевого самоврядування з питань захисту від надзвичайних ситуацій;

— медичну допомогу, соціально-психологічну підтримку та медико-психологічну реабілітацію у разі отримання фізичних і психологічних травм.

3.2. Громадяни України зобов'язані:

— дотримуватися правил поведінки, безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях;

— дотримуватися заходів безпеки у побуті та повсякденній трудовій діяльності, не допускати порушень виробничої і технологічної дисципліни, вимог екологічної безпеки, охорони праці, що можуть призвести до надзвичайної ситуації;

— вивчати способи захисту від надзвичайних ситуацій та дій у разі їх виникнення, надання домедичної допомоги постраждалим, правила користування засобами захисту;

— повідомляти службі екстреної допомоги населенню про виникнення надзвичайних ситуацій;

— у разі виникнення надзвичайної ситуації до прибуття аварійно-рятувальних підрозділів, вживати заходів для рятування населення і майна;

— дотримуватися протиепідемічного, протиепізоотичного та протиепіфітотичного режимів, режимів радіаційного захисту;

— виконувати правила пожежної безпеки, забезпечувати будівлі, які їм належать на праві приватної власності, первинними засобами пожежогасіння, навчати дітей обережному поводженню з вогнем.

4. Порядок оповіщення населення про загрозу виникнення або виникнення надзвичайної ситуації

4.1. Залежно від характеру походження подій, що можуть зумовити виникнення надзвичайних ситуацій на території України, визначаються такі види надзвичайних ситуацій:

- 1) техногенного характеру;
- 2) природного характеру;
- 3) соціальні;
- 4) воєнні.

Останнім часом в Україні виникають надзвичайні ситуації, причиною яких є бойові дії, терористичні акти та диверсії.

4.2. При загрозі виникнення або виникненні надзвичайної ситуації будь-якого характеру державні органи виконавчої влади зобов'язані проінформувати населення через систему оповіщення.

4.3. Головним способом оповіщення про небезпеку та порядок дій населення є передача повідомлень через мережі місцевого радіомовлення та телебачення.

Перед передачею повідомлення включається протяжне звучання сирен. Звучання сирени можливе у двох випадках:

- при періодичній технічній перевірці системи оповіщення;
- при загрозі або виникненні надзвичайної ситуації.

Про проведення технічної перевірки системи оповіщення (включення сирен) завчасно проводиться інформування населення через засоби масової інформації.

Після звучання сирен, через мережі місцевого радіомовлення та телебачення, передається сигнал цивільного захисту: «УВАГА ВСІМ! УВАГА ВСІМ! УВАГА ВСІМ!», а далі — повідомлення про проведення технічної

перевірки системи оповіщення або інформація про загрозу виникнення або виникнення надзвичайної ситуації та порядок дій населення.

Почувши звучання сирени необхідно:

— включити радіоприймач або телевізор на місцевий канал;

— уважно прослухати повідомлення, яке починається сигналом цивільного захисту:

«УВАГА ВСІМ! УВАГА ВСІМ! УВАГА ВСІМ!» та діяти згідно з отриманим повідомленням.

4.4. У будівлі головного корпусу Університету, який розташовано по вул. Джона Маккейна, 33 встановлено шість сирен.

В межах Університету оповіщення здійснюється по внутрішній телефонній мережі до кожного структурного підрозділу Університету або сигналом сирен.

Оповіщення може проводитися в голосовому та дзвінковому режимах.

5. Порядок дій при загрозі виникнення або виникненні можливих надзвичайних ситуацій

5.1. При отриманні повідомлення про загрозу хімічного ураження необхідно повідомити всіх про небезпеку укритися в приміщенні та провести максимальну його герметизацію: закрити вікна, двері, вентиляційні канали, щілини заклеїти підручними матеріалами, наприклад клейкою стрічкою.

5.2. При отриманні повідомлення про пожежу або замінювання необхідно повідомити всіх про небезпеку, терміново вимкнути електропостачання та покинути приміщення. Кожен хто виявив пожежу або її ознаки (задимлення, запах горіння або тління різних матеріалів тощо) зобов'язаний:

— негайно повідомити про це службу порятунку за телефонами: 101 або 112 та приймальні ректора Університету за телефоном: 044 529 05 16;

— вимкнути електропостачання, вентиляцію в приміщеннях та вжити інші заходи, що перешкоджають поширенню вогню та диму;

— вжити заходів щодо гасіння пожежі первинними засобами пожежогасіння, не наражаючи себе на небезпеку;

— якщо у кімнаті є вода – змочити нею все приміщення та його предмети, це дозволить на деякий час зменшити дію диму та полум'я.

5.3. При отриманні сигналу «ПОВІТРЯНА ТРИВОГА!» необхідно терміново повідомити всіх про небезпеку, вимкнути усі електричні прилади, закрити вікна, двері приміщення та прямувати в укриття.

6. Вимоги цивільного захисту

6.1. Кожен працівник та здобувач освіти зобов'язаний знати порядок дій при виникненні можливих надзвичайних ситуацій, вжити всіх залежних від нього заходів для рятування людей, гасіння пожежі, проведенні евакуації у разі її потреби.

6.2. У кабінетах столи, стільці, обладнання необхідно розташовувати так, щоб не перешкоджати виходу із приміщень.

6.3. В аудиторіях, лабораторіях, кабінетах, майстернях слід суворо дотримуватись протипожежного режиму.

6.4. Використовувати електроплитки, електрочайники, праски тільки в обладнаних для цього приміщеннях.

6.5. Користуватися електричними нагрівачами у приміщеннях заборонено.

6.6. Куріння на території Університету заборонено.

7. Порядок дій при наданні домедичної допомоги потерпілим

7.1. Необхідно викликати швидку допомогу за телефоном 103.

7.2. Огляньте місця пригоди, перевірте чи не загрожує небезпека вам та оточуючим. Уникайте непотрібного ризику.

7.3. Усуньте вплив на організм потерпілого факторів, що загрожують його здоров'ю та життю, тим самим ви зможете безпечно для себе надати потерпілому допомогу.

7.4. Проведіть огляд потерпілого та надайте йому домедичну допомогу. Метою огляду є виявлення станів, які загрожують життю потерпілого, з подальшим проведенням невідкладного втручання для відновлення життєвих важливих функцій організму.

7.5. Не залишайте потерпілого та контролюйте його життєві функції до прибуття швидкої допомоги.